

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fel évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az érdek.

Zombor, 1898. február 21.

Mindenkoron rút jellemvonása volt az embernek az ünérdek. Az ideális lélek, az erkölcsi érzés sohasem tűrte meg. De azért soha az emberiség nem volt mentes ettől a nehéz betegségtől.

Korunknak az érdekhajhászás egyik legnagyobb betegsége. És fájdalom, ma már a képviselőházban is egyre-másra tapasztalható az egyes felszólalásokban. Utalunk csak a legutóbbi eseményekre, megjegyezvén, hogy egyes képviselő eljárását bírálva, a testületet, melyhez tartozik, egyáltalán bántani nem akarjuk.

Pénteken a szélsőbal egy pap-képviselője párbeszédet mondott el, melyben Wlassicsot és a német császárt párosan beszélgeti, kimagyarázza, hogy miért nem maradt több pénz a magyar kultúrára. Ezzel egyszersmind teljesen kimerítette érdemleges kritikáját a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetése és a nemzeti köznevelődési politika felett. Ezzel többé nem is foglalkozik, hanem áttér egyes személyekre, kezdve a miniszterrel és a meggyanúsítás, a becsület-sértés, a rágalmozás, a hamis vád hanglétráján végig haladva, az egész beszéde vakmerő személyes támadásokból áll. A jobb érzésű ellenzéki képviselők maguk is csodálkozva méregetik végig tekintetükkel a szónokot és a nagyhangú kijelentésekre elmarad az obligát helyeslés. A beszéd mintha visszatetszést szülne még az ellenzék padjain is. A jobboldal egy idő óta nagyon is hozzá van szokva a személyes támadásokhoz és erről a beszédéről legföljebb annyiban módosul véleménye, hogy az képtelenségével jóval felülmulja az eddigi személyes támadásokat. Azon hevenyében visszautasítja ugyan az illetlen kifakadásokat. De aztán egy ilyen ellenzéki beszéddel több vagy kevesebb, napirendre térnek fölötté és ma már el is felejtették volna a szónokot úgy, mint a beszédét is.

Az azonban Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter nem hagyta abba a dolgot. Megmagyarázta ennek a beszédnek igazi értelmét és jelentőségét. Kimutatta, hogy a miniszter elleni egész támadásnak indítéka egy ki nem elégitett

családi érdek és e miatti boszúadás. Ez a képviselő a saját testvér-bátyját ajánlotta a miniszternél polgári iskolai igazgatói állásra. A miniszter tisztán tárgyi okokból nem teljesíthette a képviselő kérését, mivel kiülbén az ajánlott polgári iskolai tanárnak sem képzettsége, sem jelleme, sem megbízhatósága ellen kifogása nem volt. Lehet jó tanár; de az adminisztratív teendőkkel túlhalmozott igazgatói állásra nem való. Ezt mondták az illetékes véleményadók, köztük a zalamegyei tanfelügyelő, ki e miatt szintén kiméltelen gáncsolásban részesült.

Ime, itt a jogos közérdek szemben a magán-, a családi érdekekkel. És a minisztert a legnagyobb elismerés illeti meg már azért is, hogy az erőszakoskodásnak nem engedett, bár előre láthatta, miként meg is volt igérve, hogy ezt a parlamenti támadást ki nem kerülheti. És talán mégis menthető némileg a testvéri érzéssel, bár a jogos közérdek annak is megszabja a maga határait. De ennél sokkal alacsonyabb indok vezethette a szóban levő képviselőt akkor, mikor a békésmegyei tanfelügyelőt az egész ország színe előtt pellengérré állította. Meg kell jegyezni, hogy ugy a vádló, mint a békési tanfelügyelő katolikus pap. A rosszakaratnak és személyes gyűlöletnek tehát még nagyobb foka kellett ehhez a támadáshoz, mintha azt nem papi ember tette volna. Ez a papképviselő először is az ő paptársát levélben denuncijálja a miniszternek, a ki a levélbeli feljelentés után sietősen fegyelmi vizsgálatot indított a tanfelügyelő ellen, mert nem akar senkinek bünpártolója lenni. Mikor ezt a denunciót képviselő meghallja, vissza akarja vonni a vádat, mentegelődvén, hogy hát még sem akarta ennyire vinni a dolgot, valószínűleg az „üsd agyon, de ne nagyon“ elvet követi. A fegyelmi vizsgálat azonban bizonyítékok hiányában a békésmegyei tanfelügyelő felmentésével végződött. Most aztán a denuncians ezeket a kiméltelen vádjait, a melyeket a fegyelmi vizsgálat során bebizonyítani nem tudtak, a képviselői immunitás örve alatt újból kiszórja ország-világ elé.

A miniszter igen találóan az erkölcsi sivárság szomorú jelenségének mondotta ezt az egész beszédet.

Előfordultak ugyan néha ilyen ünérdek és

személyes gyűlöletet sugalta felszólalások azelőtt is, de csak szórványosan. Voltak esetek, midőn némely gyöngye fiskális képviselő az ő vesztett pereivel előhozakodott a képviselőház színe előtt. Most azonban a személyes piszkolódások valószínűsége rendszert képeznek. Ha valamelyik ellenzéki képviselőnek a közpálya emberei ellen felgyülemlik az epéje, hát mire való volna az országgyűlés, ha nem arra, hogy ott megvádolni lehessen bárkit is a nélkül, hogy bizonyítékaink lennének ellene. Épen a jelenlegi ellenzéki pártok leglármásabb elemei politikai tartalom hiányában tisztán személyes támadásokból élőködnek. Ebből áll egész politikai akciójuk. Így a most említett beszédnek sem sokáig kellett várakoznia, ma már párja akadt a néppárt egyik bőbeszédű képviselőjének felszólalásában.

Ez a beszéd is egyik megnyilatkozása annak a politikai rendszernek, melyet a néppárt hozott magával a Házba. Ezt az eljárást röviden úgy lehetne elnevezni, terrorizmus a becsület ellen. A mai szónok a várnai választás ügyében interpellált, de nem a trencséniekhez intézte szavait ezuttal, hanem Alsó-Lendvára. A taktikai fogás azonban az előzmények után nyomban kiderült. A néppárt agg-harcosa ugyan Várnán „táncoltatta“ Rossivalt, kin nem hagyott parasztnyi becsületet, de az alsó-lendvaiak multságára. Várnán már nincs keresni valójuk a néppártiaknak, mert már két ízben kiadták ott az utat, de Alsó-Lendvát még megmenteni szeretnék a maguk számára. Ezért piszkolják Rossivalt, miként Várnáért Szalavszky szenvedett. Valóságos rablóhadjáratot indítottak Szalavszky Gyula trencsénmegyei főispán becsülete ellen. Ennek a becsületnek árán akart a néppárt birtokába jutni a várnai mandátumnak. És most az egyéni becsület elleni harcot Alsó-Lendva miatt folytatja.

Valóban a pártpolitikai élet sivárságát és a közérkölcsök eldurvulását, az egész közélet lealacsonyodását jelenti az alkotmányos küzdelemben ezeknek a fegyvereknek használata, melyek gonoszabbak a vademberek megmérgezett nyilainál.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Népdal.

Kongatják a barangokat,
Búsan szólnak;
Egy szép leányt temetőbe
Elhantolnak.

Én Istenem, jó Istenem,
Mért nem engem?
Hisz olyan bú, oly keserves
Az életem.

Az a kis lány oly boldog volt —
Mert szerettek, —
Mégvaltanam kész örömmel
Az életét.

Elpihennék csendesen a
Néma sirba:
Nem sirhatnék, — zokoghatnék
O miatta.

Falussy Kálmán.

A SZERELEM ÁLDOZATAI.

Novella.

Írta: Dörner Oszkár.

Kárpáthy Géza gróf nagy léptekkel járt föl és alá szobájában, tekintete többször íróasztalára esett, hol egy rózsaszínű levél feküdt feltörve; arca ilyenkor elkomorult és homlokán meglátszott a boszúság fellege.

Most hirtelen megnyomta a villamos csengő gombját, mely a lámpáról függött alá; az ajtó feltárult és komornyikja lépett be.

— Parancsol gróf ur?
— Látod ama levelet? — ujjával az íróasztalra mutatott — szedd össze minden ügyességedet, hogy a borítékban álló nevet utánozhassad; azt hiszem nem fog nehezedre esni, hisz tetted te azt már többször is!

A komornyik elpirult és hirtelen az íróasztalhoz tilt
— Végy ki az alsó fiókból egy hasonló színű borítékot!

A komornyik engedelmességet, azután rajzolni kezdé a borítékban álló nevet. Egy jó negyedóra telhetett el, míg kész nem lett; Kárpáthy addig sétált föl és alá izgatottan.

— Készen vagyok — mondá végre fátyolozott hangon.

— Vidd el ezen levelet Kőváryék kastélyába és add át a szobaleánynak azzal, hogy rögtön kézbesítse. Majd zsebébe nyilván, egy arannyal telt tárcát dobott komornyikja lábai elé, mit az hirtelen felvett és zsebébe rejtett, most az íróasztalon levő feltört borítékból kivéve a levelet, az utánzott kézírású levélbe tette; leragasztván azt, távozott. Kárpáthy órájára tekintett.

— 1/2 10 — mondá — még egy és félóra!

Leült a hintaszékbe, rágyújtott egy cigarettára. Várt. Lassan teltek el a percek. Végre 1/2 11-kor fölkel, a szomszéd szobából egy bórdobozt hozott ki; egy fekete köpenyt dobván vállára, a dobozt köpenye alá rejtve, elindult.

Hogy kedves olvasó jobban megértse elbeszélésem fonatát, néhány adattal szolgálok Kárpáthy Géza gróf életéből.

Kárpáthy rég szerette Kőváry Lujza bárónét, egy gazdag báró özvegyét; gyermekkorában fogamzott meg ez a szerelem és fennállott egész mostanáig. Mikor Lujza férje meghalt, minden igyekezete arra fordult, hogy a szép és gazdag báróné kezét megnyerje.

Lujza, ki azon csapodár lelkek egyike vala, kik a változást igen szeretik, csakhamar meguntta Kárpáthy higgadt szerelmeskedéseit és más szerető után nézett,

kit nemsokára fel is talált a szép, de miuden jó és rossz tulajdonságokkal felruházott Marosközy báróban.

Marosközy a szalonok arslánja, észrevevén Lujza szimpatikus viselkedése mögött annak szunnyadozó szerelemét, csakhamar otthonos lett a fiatal özvegy szalonjában.

Kárpáthy pedig, kit a féltékenység igen gyötört, mindent megtett, hogy megtudja, vajjon a szép Lujza elhidegtült-e iránta vagy sem. E miatt Lujza szobaleányát arra birta, hogy mihelyt valami gyanús jelenség mutatkoznék, jelentse ezt neki. A szobaleány egy levelet — mely Marosközynek szolt — Kárpáthy kezébe juttatott, mely így szolt:

„Édesem!

Este nem járhatok a kertben, mert az egész cselédség között csak a szobaleányomban bizom; várlak este 11 órakor a fekete sziklánál. Lujza.“

E levelet törte fel Kárpáthy és ennek címét hamisította komornyikja által, azután oly elhatározással indult el, hogy vagy ő, vagy Marosközy az éjjel ki lesz törölve az élők sorából.

Kárpáthy magára vetvén köpenyét, a bórdobozt, melyben két kard vala, alá rejtve, lassan haladt a fekete szikla felé. A fekete szikla egy egyedül álló hegy volt, melynek egyik oldala benyult lejtőalakúan a város gerre, míg a másik oldala benyult lejtőalakúan a város felé elhúzódó országútra; a hegy tetején egy tisztas látható és a körül apró cserjék és bokrok nőttek. E helyre jött fel Kárpáthy és a bokrok közé elbújt. Nemsokáig kellett várnia, lépések hangzottak el és egy alak fejtett ki a sötétből. A tisztához érve, leült annak szélére, tekintete a csendes tengerre esett, melyen a hold bujcskát játszott méla sugaraival a habokon.

Kárpáthy kilépett a bokrok közül, odament a szikla szélén ülő alakhoz és vállára tette kezét.

Ez hirtelen felugrott és végig nézte ellenfelet.

— Mit keres itt? — kérdé minden egyes szót hangsúlyozva Kárpáthy.

— Csak azt, mit ön! — felelé az alak.

Ujdonságok.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Horváth Győző, érseki titkár pápai tiszteletbeli titkos káplánná nevezett ki. — Maison Jeromos Szenttamásra küldetett káplánnak.

Az érsek jótékonyága. Császka György kalocsai érsek az O-Becsén szombaton járás-bál bizottsága címére jegy megváltással 20 frtot küldött.

A zentai csatáképe. A zentai csatáképet a mult héten beakasztották a vármegyepalota nagytermébe. Telepy Károly hírneves festőművész időzött itt városunkban s az ő vezetése alatt helyezték el a képet. A pompás kép igazán érdekes a megtekintésre.

Vármegyei közgyűlés. Mint említettük, Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtti 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésről részletes tudósítást jövő számunkban közlünk.

Március 15. A zombori polgárság ez évben is megünnepelni készül március hó 15-ét. A rendezőség már nagyban munkálkodik az előkészületeken. Nem akarunk a dolognak elejét vagni s majd csak a jövő számunkban közöljük a közelebbi részleteket. Annyit azonban már most jelezhetünk, hogy az 50 éves évfordulóra való tekintetből ez évben nagyobb szabású ünnepek vannak készülöben.

Ujvidék küldöttsége a Felsőné. Említettük már, hogy Ujvidék városa küldöttséget menesztett az építendő törvénykezési palota ügyében Ofélségéhez, a királyhoz. A küldöttség dr. Flatt Viktor főispán vezetése alatt 9 tagból állott. Ofélsége e hó 17-én fogadta a küldöttséget s kegyesen megígérte, hogy az ügyet megvizsgálja.

Pályázat. Pályázat van hirdelve a topolyai kir. járásbírósnál aljegyzői állásra.

Érdekes előadás a „Vadászkürt”-ben.

Csütörtökön, február hó 24-én, pénteken 25-én, szombaton 26-án 1—1 előadás, és vasárnap 27-én két előadás, délután 4 órakor és este 8 órakor a „Vadászkürt” szálloda nagytermében nagy előadás. Edison a napi sajtó által felmagasztalt epochalis találmánya. Fotográfiai megelentevése életnagyságban és mozgásban. Meglátogatta Ofélsége a király és a legnagyobb megelégedését fejezte ki. Cinematograph szabadon ballatszó, éneklő és zenélő Phonograph-al. Az előadásokat bemutatja: Zlinsky András. Minden nap új műsor 15 változatos látványossággal. Műsor: 1. Párisi Carneval. 2. Vonatérkezés Lyonba. 3. Varázsló. 4. Scat-kártyajáték. 5. Spanyol hadseregéből álló kerékpárosok. 6. Bobozatos korecsolyázás. 7. Olasz gyalogság. 8. Megtréfált kertész. 9. Marsellei utcai jelenet. 10. Budapesti láncid. 11. Budapesti kormányzó díszmenete. 12. Budapesti koronázási díszmenet. 13. Egy nő eltűnése. 14. Orosz tánc. 15. Verszekedő asszonyok. Ha az előadás kellően látogatott lesz, úgy a műsoron kívül még több pont mutatnak be. Helyárak: I. hely 80 kr., II. hely 50 kr., állóhely 30 kr., karzat 60 kr. Jegyek válthatók: Kollár József könyvkereskedésében és este a pénztárnál. Pénztárnítás 7, kezdete pont esti 8 órakor. — A vasárnap délutáni előadás kezdete 4 órakor. Kérjük a t. közönség, hogy a háborgatás kerülése végett ¼ 9 órára jelenjen meg, mert azután a terembe senki be nem bozsátatik.

Esküvő. Dr. Frank Mihály, főispáni titkár tegnap esküdött örök hűséget Klemm Vilma kisasszonynak, özv. Klemm Nándorné leányának. Násznapok voltak: a menyasszony részéről Henneberg Sándor, ügyvéd, a vőlegény részéről pedig Jójnits István, vármegyei főjegyző.

Jóváhagyás. A belügyminiszter a kolluthi II-ik temetkezési egyet alapszabályait jóváhagyta.

Szineszet Baján. Kunbgyi Miklós szinigazgató a társulatával Zomborból Bajára megy. Baján e hó 24-én kezd meg a társulat előadásainak sorozatát a „Kukta kisasszony”-nyal.

Hazasság. Evetovics Vince szántóvári róm. kath. tanító február 19-én esküdött örök hűséget Makk Emilia kisasszonynak, Makk András szántóvári tekintélyes iparos leányának.

— Ugy! Azt hittem Kőváry Lujza bárónét várja itt e csendes és magányos helyen; szép hely a turbékolásra!

Marosközny — mert ő volt az — lítésre emelék kezét.
— Ne így — mondá Kárpáthy, megfogva ellenfele kezét — karddal, mint nemes ember; ketten egyet szeretünk, egynek meg kell halnia közlünk.

— Jó — mondá Marosközny — de tanu és kard nélkül hogy vereszkülnék?
— Előbbi nem kell, utóbbiról pedig én gondoskodék.

Most kivett a bórdobozból két kardot, egyiket Marosköznynek nyújtva mondá:
— Döntőn köztünk a kard.

A két ellenfél összecsapott; sokaig csak a kardok csattogása volt hallható, végre... egy hosszú sikoltás — azután csend.

A küzdők nem hallották ezt, csattogott a kard tovább és a visszhang visszaadta a csattogásokat százszorosan. Marosközny egyszerre szívéhez kapott, még e szó „Lujza” hagyta el ajkát, azután lerogyott, meghalt.

Kárpáthy eldobván véres kardját, fölegyenesedett, szemei kísérteties fényben égtek.
— Ellenfelem meghalt — kiáltá a sötét éjbe — ő él, nem, velem fog meghalni.

Ezzel a város felé tartott, hogy befejezze véres játékát. Meneközben egy testhez ért lába, lehajolt, egy nő fektűt előtte kibontott hajjal, igazodón, észbontóan, szépen. Felvette az alakot karjaiba, oda ment vele a szikla széléig, mely alatt a tenger hullámozott; még egy csókot nyomván ajkára, mondá:
— Nem lehetnél enyém ez életben, az leszel halálom után.

És... a tengerbe veté magát; még egy loecsas-nás, azután mély csend; a tenger elnyelte a szerelem áldozatait.

Kitüntetett orvos. Ofélsége a király dr. Mann Jakab hírneves szegedi orvosnak, az ottani bábaképző intézet igazgatójának, aki csonoplai születésű földünk, a királyi tanácsosi címet adományozta. A kitüntetéséről a „Szegedi Napló” a következő szavak kíséretében emlékezik meg: E kitüntetés hírel örömmel fogadja a szegedi közönség, mely nagyrabecsüli a Mann tanár érdemes működését, ki nemcsak és följáldozóan él hivatásának. Az intézet, melynek kezdettől fogva élén áll, mintaszerű a vezetésében és határtalan a bizalom, melylyel fölkeresik ez intézet tudós igazgató-orvosát a betegek az ország minden részéből. Áldásos orvosi tevékenysége mellett Mann Jakab dr. a szakirodalom terén is előkelő névvel bír és művei kiváló elismerésben részesülnek. A kinttintetett igazgatót nagyon sokan üdvözölték szegedi tisztelői.

Az I. önszegélyző-szövetkezet közgyűlése. A zombori I-ső önszegélyző-szövetkezet e hó 20-án reggel 9 órakor a részvényesek szép számaának jelenlétében tartotta meg ez évi rendes közgyűlését. Közgyűlési elnökül közfelkialtással Dekker Pál lett megválasztva, ki az elnöki széket elfoglalva igen szép szavakkal méltatta az igazgatót, Tarczay Mórnak érdemeit, ki már 10 éve, hogy e humanus együletnek élén áll és akinek igen sok köszönhető, hogy ezen intézet ilyen magas nivóra emelkedett. Az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság jelentése minden megjegyzés nélkül egész terjedelmében tudomásul vétetett. A kilépett és lekötött igazgatósági tagok helyébe megválasztottak: dr. Czvetkovits Péter, Dekker Pál, Engel Adolf, Matzitz Gusztáv, Fernbach Károly, Kohut Henrik, Preszly János, Odry János, Trischler Gyula, Poppovits Mirko, Szlavy Ferenc és Pekánovits András. A felfoszott XIII. ciklusnak kifizetése elrendeltetett és annak törzsbetétei kifejtésével a nyerevénytel együtt, mely egyes részvény után 10 frt 80 krt tesz ki, az igazgatóság megbízott. A XIII. ciklus részvényei visszafizetése már e hó 23-án megkezdődök.

Sorozás Zomborban. A sorozó bizottság Zombor szab. kir. városában március hó 1-től 5-éig fogja végezni: a) a hadi szolgálatra való képesség megállapítását; b) a hadképeseknek talált egyének besorozását a közös hadseregbe, a honvédségbe és ezek póttartalékába; c) a felszólamlások vagyis a törvény értelmében a póttartalékba való besorozás kedvezményére igénynyel bíró családfejtartók, illetőleg ezek hozzátartozói, továbbá papnövendékek és papjelöltek, népiskolai tanítók és tanítójelöltek, végre öröklött mezei gazdaságok birtokosai által benyújtott kérvények tárgyalását és elintézését; d) a családi tekintetből vagy a tanítóképezi tanulmányok befizetése céljából való szabadságolási iránt, valamint végre e) az egyévi tényleges szolgálat kedvezményének megadása iránt benyújtott kérvények elintézését. — A folyó 1898. évi ujoncállításra az 1877-ik, 1876-ik és 1875-ik években született hadkötelesek vannak felbírva. E célból a következő napirend állapítatik meg, ugymint: 1898. évi március hó 1-ső napján azon első korosztálybelieknek, vagyis az 1877-ik évi születésűeknek kell megjelenniük, akik 1-től 150-ig terjedő sorsszámok alatt vannak fölvéve; március hó 2-án az első korosztálybeliek 151—286-ig; március hó 3-án a második korosztálybeliek, vagyis az 1876-ik évben születettek; március hó 4-én a harmadik korosztálybeliek, vagyis az 1875-ik évben születettek és valamennyi vidéki hadköteles.

Négy napig tartó lakodalmi Hódsgázon. Hódsgáznak már eddig is sok nevezetessége volt; így az, hogy épen ott van a világ közepe, hogy ott lakik a megye „Xavérje”, hogy ott klábernek a legszöbbe stb. Mindezekhez most még hozzájárul egy újabb nevezetesség: egy parasztlakodalmat, mely négy napig tartott. Weber György és Geszler Pál a legjobb módú gazdák közül való két családja gyermekei tartották folyó hó 15-én esküvőjüket. Előbbinek József nevű fia elvette utóbbinak Teréz leányát s utóbbinak Jakab nevű fia Webernek Erzsébet nevű leányát. A dupla esküvő öröme a két család nagy dárídót csapott. Reggel 8 órakor folyt le a polgári házasságkötés; 10 órakor fényes istentisztelettel kapcsolatosan az egyházi esketés a templomban, a hóvá a két fiatal párt bosszu sorban kísérték a rokonok és vendégek, kik közt a helybeli intelligencia is szép számmal volt képviselve. Delben 200 terítékű ebéd volt, mely estig s az azt követő tánevigalom másnap reggelig eltartott. De a mulatságnak ezzel nem szakadt vége, mert az együtt maradt nagyszámu férfivendég azt oly módon folytatta, hogy a lakodalmat részt vett vendégek mindegyikét felkereste lakásán s zeneszó kíséretében két napig így járt végig a községben; negyedik napon pedig Weber Gyurka, az örömüpa házában halpapríkást rendeztek, melyen azok, a kik még győzték a három napig tartó evést és ivást, mind részt vettek. A halpapríkást is csak a késő éjjeli órákban fejezték be. Nem éreztelen az sem, hogy mit fogyasztottak el ételben s italban ezen a lakodalmat. Pontos feljegyzések nyomán jutott tudomásunkra, hogy elfogyott 45 kg. vaj, 1500 drb tojás, 60 kg. turó, 60 lt. tejföl, 4 kg. kávé, 7 drb 12 kgos süvegunkor, 8 kg. rizs, 30 pulyka, 60 tyúk, 10 borjú, 15 malac, 200 tepsi turós rétes, 5 lud, 34 kg. marhabús, 900 drb májas gombóc (a levesben), 7 hektó bor, 5 hordó sör, 450 füveg szóda, 2600 cigarettá, 900 szivar s az utolsó napon 25 kg. halból készült halpapríkás. — A hódsgáziak ezzel a lakodalommal ugyancsak fényesen beigazolták, hogy — bácskaik.

Gyászhir. Vettük a következő gyászjelentést: Fajdalommal telt szívvel tudatjuk a rokonok, testvérek és ismerősökkel szeretett testvérünk tisztelendő Korossy Gyula ó-becsői ev. lelkes folyó évi február hó 15-én délután 5 órakor Karlócán, életének 30-ik évében hossz-szas betegség után történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hullt tetemei f. hó 17-én d. e. 9 órakor fognak az ág. hitv. evang. egyház szertartása szerint beszen-teltetni s a karlocai temetőbe nyugalomra helyeztetni. Korossy Flóra, Czapot Áron rókuszi ev. lelkes neje, Korossy János visszavonult jegyző, Korossy Emil szabadkai ev. lelkes, Korossy Kornelia, az elhunyt testvérei. Máté ev. v. 8 „Boldogok, a kiknek szíve tiszta: mert ők az Istent meglátják”.

Uj bíró Prigl-Szent-Ivánon. Prigl-Szent-Iván községben II-od bírónak Gerber János választott meg.

Járvány. Szántóváról írják: Szántóváron a kanyaró oly erősen lépett fel, hogy a halálozás megnegyeseredődt, de hála furdagságot nem ismerő új orvosunk, dr. Simonovits Antal buzgóságának és szakértelmének, a gyermekek százával menekültek meg a haláltól.

Jelmez estély. A bácsi ifjuság f. hó 16-án az árva gyermekek javára jelmez estélyt rendezett, melyen a környékbeli intelligencia nagy számban volt jelen. A hölgyek csekély kivétellel mind jelmezben jelentek meg. Az egyszerű magyar paraszt leánytól egész rokokóig képviselve volt minden féle nemzeti viselet és divat. Különösen feltűntek csinos jelmezzel: Dr. Antal Károlyné (rokokó) Vajszka, dr. Hauszsig Györgyné (magy. menyecske), özv. Heveny Károlyné (örög) Vajszka, Kubes Vilma (skót leány), Medveczky Károlyné (felv. tót menyecske) Bácsujfalu, Mattanovics Károlyné (elszászi leány), Oszvald Mariska (magyar leány), Potzta Mariska (tirol leány és drótos tót), Schweizer Jánosné (bébe), Sadler Olga (matróz) Eszék, Schneider Katica (magyar leány), Schneider Anna (vincellérné), Stein Helén (magyar leány) Vajszka, Vezzerle Gizella (bébe) Budapestről. Általános a nézet, hogy Bácsban évek óta nem volt ily sikerült mulatság. Az estély ugy erkölcsi, mint anyagi sikerét nagyban elősegítette Potzta Mariska úrhölgy, ki szellemes kedves modorával ügyesen nyitotta meg a férfiak zsebeit, csinos összeget juttatva ezzel a jótékonytárgy oltárára. Mattanovics Károly, mint Hubertus kacagattatta meg a jelenvoltakat. Szűnóra alatt a heves hólabda háború árasztotta el pár perc alatt apró selyem papírossal a hölgyek toilletjeit. A különböző cotillon tourok pedig csak emelték a jóhangulatot. A terem csinos feldíszítéséről Mattanovics Károly főerdésze az érdem, ki nem sajnálva fáradságot, egész kis paradicsomra varázsolta át a kasszinó helyiségeit. Az első négyest 36 pár táncolta. Jelen voltak még: Akkerman Ferencné, Blum Henrikné, Bertics Floriánné Vajszka, Csiba Ferencné Vajszka, Hevessy Ilonka Vajszka, özv. Kálnor Györgyné, Kapronczay Kálmánné, özv. Kubes Istvánné, Kukula Antalné, Kobetits Józsefné, Sobr Irma Budapestről, özv. Mattanovics Károlyné, Mirits Sándorné, Medve Jánosné, özv. Resch Ferencné, özv. Potzta Györgyné, Resch Károlyné, Resch Emma, Riemann Györgyné, Sándorné, Dux Etelka, Szencz Mátásné, Szencz Mariska, Stelzer Sándorné, Topalits Imréné úrhölgyek.

Művész-estély. A bajai kereskedő ifjak egylete február 26-án táncal egybekötött jótékonyceülvű művész-estélyt rendez. Az estélynek nagy érdekességet kölcsönöz Csillag Teréznek, a nemzeti színház művésznőjének fellépte. Szécsi Ferenc „Bál után” c. magánjelenetét adja elő.

Eljegyzés. Geyer Péter cservenkai földbirtokos eljegyezte Lánckor Irénke kisasszonyt, Lánckor Antal vármegyei első aljegyző leányát.

Uj dalárda O-Becsén. O-Becsén egy második dalárda megalapításán fáradoznak. A terv valószínűleg nem sikerül, mivel a többség a már fennálló polg. magy. dalkörhöz való csatlakozását hangsúlyozta.

Tűz. Szombaton éjszaka tűz volt Zomborban, a Csendes utcában Zimmermann Emanuél háza gyulladt ki s a tető teljesen le is égett. A mentési és oltási munkálatokban a tűzoltókön kívül tevékeny részt vettek többen az összeverődött közönség soraiból is. Így Fernbach Balint és Birvalszy György urak rendkívüli buzgósággal segédkeztek a kemény munkában.

Értesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-intézetnél a legközelebbi magyar-német tanfolyamra való beiratások március 1-től 10-ig tartanak. A felvételnél bemutatandó okiratok: keresztlevél, illetőségi, erkölcsi és orvosi bizonyítvány.

Halálozás. Dr. Deák Lukács zentai ügyvéd f. évi február hó 13-án a reggeli órákban Budapestén, a Szent-Erzsébet kórházban hosszas betegség után, 37 éves korában elhunyt. Holt testét hozzátartozói f. hó 15-én a reggeli vonattal hazaszállították s aznap délután 4 órakor illő gyászpompával Zenta város közönségének nagy részvete mellett nyugalomra tették.

Névmagyarosítás. Schön Róbert műgyetemi hallgató és Schön János, Schön Antal bajai nagykereskedőnek fiait, vezetéknévüket „Szász”-ra magyarosították.

100 éves asszony. Topolya községnek legöregebb asszonya halt el a mult héten, özv. Odry Ferencné szül. Bagi Mária személyében, özv. Odryné a szabadságharcot már mint öregeid asszony élte át s maga sem sejtette, hogy a nemzeti eseményt 50 évvel éli túl.

Szerencsétlenség. Folyó hó 17-én Lelbach Konrád dubokai szállásán egy gép kereké vigyázatlanság következtében egy ó-moroviai illetőségű, Vig nevű béresnek a jobb karját elkapta s a könyökénél elszakította.

Eljegyzés. Berényi József ó-becsői kir. tlkönyvi átalakító eljegyezte Hegedűs Lajos leányát, Izabella kisasszonyt.

Megdöbentő öngyilkosság. Pénteken reggel fél 7 órakor villámgyorsan terjedt el Szabadkán az a megdöbentő hír, hogy Leovits Simou ottani kir. közejegyző egy forgópisztolylyal föbe lötte magát. A szomorú hír valónak bizonyult. A golyót az orvosok szerencsésen kivették ugyan Leovits fejből, de életéhez kevés reményt fűznek.

Brutális adózó. Szeles István zentai lakos beállit az adóhivatalba, hogy fizesse a porcióját. Kereszturi Károly tisztviselőt érte a szerencse vele ez ügyben érintkezhetni. Modoros hangon figyelmezteti a fizetni vágyót, hogy a közköltséget is lehet neki fizetnie. Erre a magyarban felbuzog az ősi vér s a legilletlenebb módon adja tudtul, hogy ő bizony nem fizet és elmondja a higgadtan magyarzó tisztviselőt ingyenelőnek, naplopónak stb. szebbnél szebb jelzőket használva ellene, ott hagyta a hivatalt. Kereszturi most a hatóságot kéri, hogy tanítsa moresre Szeles István urat.

Furfangos leány. O-Becséről írják: Egy eddig még ismeretlen cselédleány furfangos módját találta ki a csalátnak. Beállított délelőtt az egyik pékhez azzal, hogy eljött X. urék kenyérért, de nem viszi el csak az egyiket, mert boltba megy, majd eljön később a másikért. Alig távozott el, jött az igazi cseléd a kenyérért s mert az egyik hiányzott, a péknek kellett megfizetni a furfangos módon elcsalt kenyeret. Azóta a pék jobban szemébe néz a kenyeret vivő cselédleányoknak. Csakhogy azért meg a felesége ne haragudjék meg.

Leölt lo. Szabadkán a Hadnagy-utcában érdekes jelenetnek voltak a mult héten tanui a járőrelők. Két lo jól megrakott kocsiit húzott, a midőn az egyik lo megbotlott és a hátsó bal lábát kitörte. A szegény lo rögtön elesett, meg sem lehetett mozdítani, így hát hiábavaló kísérletek után, hogy felállítsák, a gazdája egy szomszéd házból kihozott puskával lelőtte. Aztán feltették a kocsiira, és a másik lo húzta bazea szegény pajtásának hulláját.

Műve

A Bács-... mi társulat... lent tartalma a... fusz Ferenc... Menyhért. Bereg... Kuposzina... almasi Kovachic... bor-sáponyai lel... dautovai nepról... gyében. (178... gyé növényvilága... vármegye vizei... Bács-Bodrogh... nek és tagjainak...

Levél a...

Confratri... Kedves... tól elmulik ma... akartam orvosi... tem, hogy a gy... mint a milyene... voltam azzal, h... nézvest. Illeg-bil... egyszerű és meg... porcikája. A sz... ristikai mutatván... hogy így és csak... is hajladó és ny... játéka, mely ed... tartás, egyes ne... oldalra dobja... is, mikor oldalt... hanem a szokatl... izomműködés... emberrel erejét... göresös szorítás... ide-oda való ha... és alapos meggy... tanulni. Engem i... gatott. Ott volta... lgetben és egy... el nem választot... gyönyörű szép a... szített kötele... mintha elvagták... sértilest szenvedt...

No de ninc... ne volna. A keres... a kezdő eleinte... örömmel veszi és... már övé a világ... egészen a pályá... is szorongatja az... fogja ő megállít... Gondolja, eh... kormányrudon, a... a kis különbség... fordulva hirdet... beveresző géptül... köríven való... mindig nem tud... Ha aztán ebbe is... van még egy eg... Aude ez mind e... kart a különböz... egy kis horzsolá... Az igazi testi v... fenyegeti. Le... kerekedésnel m... minden más gy... állapotba valam... matikusau mozg... állapotába jut, n... mértékét és ere... delem és erre s... ezt így fejezi k... rejlik, hogy a... tudná ezt.

L. Henri... nézetét. Minde... kereshet, mu... az előgyakorlat... bodó fűlésekből... gyorsabban, m... A gyorsaság né... 15—18 km. er... gyakorlatokat si... kodni kell nagy... legyen, a vállak... lett, melyeknél... és a légzés nem... mindkét nembel... bátran kerekéz... az izmok a fül... tagul, a légzés... szív megnyug... teljesebbé lesz... sápkórosoknak... hizóknak, közs... lített határokon... meg a professzi... az agyvelő, a... titnetek lépnek... veknek működé... ha tartják a... gekben söt me... jeles gyógyító... kellő orvosi fel... is hasznos lebe... állapotra azon... Petít egy eset... év óta — sze... hűdötték léven... kapta tagjainak... Minden e... meghallgatni. N... orvos is legyér... állomáson vagy... Valette au...

Művészet és irodalom.

A Bács-Budrogh vármegyei történelmi társulat évkönyvének ez ideig első része megjelent tartalma a következő: Elnöki megnyitó beszéd Czirfusz Ferentől. A dersi prépostság. Irta: Erdújehelyi Menyhért. Béreg község történetéhez. Irta: Iványi István. Kupuszina telepítése. Közli: Czirfusz Ferenc. Az almási Kovachich-család. Irta: Kovachich József. A zombor-sápanyai lelet. Irta D. Gy. Ethnographiai vázlat a dautovai népről. Irta: Kőszeghy Dezső. Saskajaras Bács-megyében. (1782.) Irta: Dudás Gyula. Bács Bodrogh-megye növényvilága. Irta: Kovács Ferenc. Bács Bodrogh vármegye vizei. Közli: Muhoray A. Társulati ügyek. Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat tisztviselőinek és tagjainak névsora az 1898. évre.

Levél a gyorskerekesekhez (kerékpározóknak).

Confratri supra et infra velocipedem in Domino!
Kedves ösöm és bajtársaim, már régen — egy egész tél elmúlt maholnap mióta kerekézni megtanultam — akartam orvosi jó tanácsaimmal kirukkolni, mert érzem, hogy a gyorskerék nem olyan ártatlan szerszám, mint a milyennek sokan tartják. Különösen tisztában voltam azzal, hogy veszedelmes ez a masina a kezdőre nézve. Illeg-billeg, forog-mozog, hajlik-siklik ennek az egyszerű és mégis komplikált szerkezetnek mindegyik porcikája. A szegény kezdő a leglehetősebb aegulibristikai mutatóvonalba kezd abban a szilárd tudatban, hogy így és csakis így maradhat meg azon a keskeny kis hajladdozó nyergen és az izmoknak ez az erőltetett játéka, mely célirányosnak látszik, hogy őt a kereken tartsa, egyenesen vagy görbén, hátra, hasra, térdre vagy oldalra dobja őt. Így van az kérem, a gép még akkor is, mikor oldalt dől, csak a rajta ülő nyomásának enged, hanem a szokatlan, tehát céltudatlan munka követelte izomműködés nagy bizonytalansága elpazaroltatja az emberrel erejét oly hiábavalóságra, mint a kormányrud görcsös szoritása, egyensúly keresés a test törzsének ide-oda való hajlítása által stb. Hozzájárul a félelem és alapos meggyőződés, hogy ezt sohasem fogjuk megtanulni. Engem még egy kis diakkori emlékem is föjtogatott. Ott voltam ugyanis annak idején az aradi város-lygében és egy lombosítóról — a lombosítót egy élőfának el nem választott alkatrésze volt — láttam, mikor egy gyönyörű szép asszony két fa között jó magasan kifesztett kötélen kerekézett, a kötélen hirtelen elpattant mintha elvágták volna, a szegény nő lezuhant és belső sérülést szenvedve, ott meghalt.

No de nincs olyan hosszú valami, a minék vége ne volna. A kerékemester le-leveszi kezét a gépről, a mitől a kezdő eleinte ugyancsak meghökken, de később nagy örömmel veszi észre, hogy a dolog megvalahogy. Most már övé a világ. Neki iramodik és kerekézik bátran egészen a pálya vagy térség végéig, ambar még most is szorongatja az a gondolat, hogy hát mi módon is fogja ő megállítani ezt a neki lódult acél Bucephalust. Gondolja, eh mit, egyszerűen megfordul, nagyot ránt a kormányrudon, a fordulás szerencsésen megtörténik avval a kis különbséggel, hogy nem meg-, hanem le és fölfordulva hirtelen elválik a sunyi csendességgel földön heverésző géptől. Egy két óra alatt a nagyobb és kisebb körívben való fordulást is megtanulta; de azért még mindig nem tud kerekézni, mert nem tud magától fölülteni. Ha aztán ebbe is belegyakorolta magát, a többi — pedig van még egy egész sor fogás — már kismiska dolog. Amde ez mind egyenként és összeveve nem tesz nagy kárt a különböző egészséges emberben. Egy kis zúzódás, egy kis horzsolás az előfordulhat, de ez nem numerál. Az igazi testi veszedelem a jó, a nagyon jó kerekézőt fenyegeti. Le Gendre így vélekedik. A túleröltetés a kerekézésnél sokkal könnyebben bekövetkezik, mint minden más gyakorlatnál. A kerekéző agyvelejének állapota valami sajátos. Hogy mondjam, automatikusan mozog tova, mintegy intellektuális kötöttség állapotába jut, melynél fogva nem bírja a megerőltetés mértékét és érzését helyesen megítélni. Itt rejlik a veszedelem és erre kell a jó kerekézőt figyelmeztetni. Ferraud ezt így fejezi ki: A gyorskerék nagy veszedelme abban rejlik, hogy a kerekéző túlerölteti magát, a nélkül hogy tudná ezt.

L. Henri Petit következőképen formulázta általános nézetét. Minden egészséges ember mérsékelt mozgással kerekézhet, mielőtt kellő előgyakorlatokat végzett. Ezek az előgyakorlatok rövid ideig tartó, fokozatosan hosszabbodó ülésekből állanak, melyek alatt ne kerekézzek gyorsabban, mint a hogy közönségesen menni szokás. A gyorsaság még később is soha se legyen több mint: 15—18 km. óránként és 50 km. naponként. Az első gyakorlatokat sik területen kell végezni, később is óvakodni kell nagyobb emelkedésektől. A testtartás egyenes legyen, a vállakat ne összehuzni. Ilyen föltételek mellett, melyeknél az érverés nem több százánál (percenként) és a légzés nem több huszonötötnél (színtén percenként) mindkét nembeli egyén, ha nincsen semmi szervi hibája, bátran kerekézhet. Ilyen körülmények között kifejődnek az izmok a fölösleges kövértség rovására, a mellkas tágul, a légzés melyebbé válik, a kezdetben izgatott szív megnyugszik és működésében szabályosabb és erőteljesebb lesz. Ilyen kántalók mellett a kerekézés még sápkórosoknak, idegyengéknek (neurastheniások), erősen bizóknak, közvényeseknek stb is ajánlható. Ha az említett határokon túlmegyünk, még ha nem is közelítjük meg a profizionátus kerekézők kilométerszámjait, a szív, az agyvelő, a máj és különösen a vesék részéről oly tünetek lépnek föl, melyek ezeknek az igen fontos szerveknek működését többé-kevésbé megzavarják, holott, ha betartják a szabályokat, az előbb említett betegségekben sőt még szívtágulás és elzsírosodásnál is mint jeles gyógyító eszköz ajánlható, természetesen csakis kellő orvosi felügyelet mellett. A tüdő-sorvadás kezdetén is hasznos lehet a kerekézés, a jobban kifejlett kóros állapotra azonban kész veszedelem. Etyebek között Petit egy esetet említ, hol egy idült Rheumában — 10 év óta — szenvedő egyén, kinek izmai valósággal már hűdötték lévén, tehát béna volt, a kerekézés által visszakapta tagjainak mozgékonytását.

Minden esetre célszerű előbb az orvos nézetét meghallgatni. Nagyobb vagy tömegesebb kirándulásoknál orvos is legyen a kerekézők között, a kinek a pihenő állomáson vagy a visszatérés alatt könnyen dolga akadhat.

Valete amici. **Dr. Kabos Márton.**

CSARNOK.

GÁBIKA.

— Regény. —

Irta: Szerédy Kázmér.

(Folytatás.)

(3.)

Id. Gálosy Albert haragos pillantással fogadta a fiát. Ez azonban bátran a szeme közé nézett s csakugyan nem habozott végre valahára kimondani, szavakkal kifejezni, a mit gondolt és érzett.

— Jó napot, apám. Csak hogy végre megjöttél. Vártalak már, mert rendkívüli fontos dologról akarok veled beszélni.

— Csak röviden; nagyon fáradt vagyok — válaszolt az apa mogorván.

— Már lázban van az egész ország, jó apám. A hazának a szabadsága forog kockán; a drága magyar hazáért, a melyhez minden magyar embernek a szive annyira oda van növe, kell újra a nemzetnek küzdenie. Érti, tudja minden magyar ember, hogy legdrágább kincsünk, életünk s mindentünk forog kockán. Ebben a tudatban, a ki csak megbírja, fegyverrel a kezében harcol, küzd s a vért ontja; életét adja oda, mert minden gondolatunkban, minden érzésünkben első a haza. Hallottam egypár hirt. Mintha csak a föld teremtené elő a seregeket, úgy állanak egymás után harcvonalba a jó hazafiak. A kiben még erő van, az tűzbe megy, mert ott és nem másutt van a haza veszélyekora a helye. Egy a szive, egy az agya a magyar népnek, a szivben egy érzéssel s az agyban egy gondolattal: szeressük hazánkat és mentstük meg... Látom, jó apám, te is milyen lázas munkásságot fejezt ki; toborozod a katonákat s anyagilag áldozol, talán még erődn felül is.

— Nos, és aztán? — kérde az öreg Gálosy.

— Tehát mindenképpen a haza szolgálatában áll, mindenki siet a védelmére és segítségére, csak egyedül én vagyok itthon tétlenül. Nem, ez nem járja. Vagy összeegyeztetbetőnek tartod-e, jó apám tétlenségemet, látszólagos közönyömet hazafiás érzülettel?

— Hát csak folytasd, folytasd, — szolt az apa feldertült arccal.

— Igen, apám, folytatom. Mikor az első hír megérkezett, a szivem megdobbant. Egy elhatározás kelt a lelkemben: fegyvert ragadni és a harcok soraiba lépni. Mikor szólni akartam e miatt neked, egy másik érzés fogta el valomat. Az irántam való szeretetem, kötelező tiszteletem. Hogyan hagyjam el ősz apámat, hogyan keseritem el jószágos szivét. A két érzés heves küzdelmének a következménye az lett, hogy várakozó állapontot foglaltam el. Vártam, hogy te küldj a csatába. Hiába vártam. Most hát arra kérlek, bocsásd meg egyetlen fiadnak. Nem maradhatok tovább, mennem kell, mert a legszentebb kötelesség hív.

Az utóbbi szavakat lelkesedéssel és határozottan ejtette ki az ifjú. A szemei ragyogtak, deli alakja ki-egyenésedett, mintha már az ellenség előtt állott volna.

Az öreg pedig felkelt a karos székéből s meghattottan közeledett a fiához.

— Ugy, ugy édes fiam. Ezt vártam tőled. Én nem szoltam neked, sőt már haragudtam rád, hogy azonnal nem indultál utnak.

— Hát hogyan, édes apám, — nem értem. Azt hittem, azért vagy hozzám olyan mogorva, mert tartasz tőle, hogy el akarlak hagyni.

— Nem, nem fiam. Egy Gálosy nem tarthatja vissza fiát a csatától, a mikor a haza veszélyben forog; de viszont egy Gálosy nem küldheti fiát a haza védelmére; egy Gálosynak, mint minden jó magyar embernek, önszantából kell jelentkeznie. Azért voltam irányodban mogorva, mert azt hittem, hogy nem vagy igazi fiam; azt hittem, hogy nem akarsz elmenni hazáért harcolni.

— De apám...
— Jó, jó, fiam. Hiszen most már tudom, milyen nemes érzelmek tartottak eddig vissza. Bocsásd meg a rossz véleményemet, a melynek immár halvány árnyéka sincs meg bennem. Köszönöm a gyöngédségedet, a forró gyermeki szeretetedet. Hidd meg, végtelen örömet érzek most. A jó Isten vezéreljen s légy minél nagyobb hasznára jó magyar hazánknak. Nem csalódtam benned, édes fiam.

Meghattottan beszélt az öreg Gálosy. Keblére ölelte a fiát s őszinte atyai szeretettel csókolta homlokot.

Ifj. Gálosy még azon a napon elutazott. Hosszas volna elmondani, minő érzékeny bucsút vettek egymástól az apa és fia. A harmonia, a ritka gyöngéd szeretet, miután a félreértés megszűnt, újra helyre állott közöttük. Az apa boldog volt. O, a ki teljes életén keresztül, énjének minden porcikájával rajongott a hazáért s a ki végtelenül fájlalta, hogy maga gyöngédsége, agg kora miatt nem mehetett az ütközetbe, nem siettetett a haza védelmére, valósággal kétségbe esett, látván, hogy fia, a ki életerős fiatal ember, nem készül a csatátérre.

Képzeltető hát a boldogsága, a mikor azt tapasztalta, hogy kellemesen csalódott. Tapasztalta, hogy fia csak az iránta való gyöngéd szeretetből babozott, de aztán később a nagyfoku szeretet fölött is győzedelmeskedett a hazafias érzés.

Boldog és büszke volt. Büszke a fiára, saját véérére, a kiből újra nemes jellemet, erőt karaktert fedezett föl.

Nem kisebb volt a fiának öröme. Mi, a kik az utókornak vagyunk törpe alakjai, nem tudjuk elképzelni a nagy idők hőseinek lelkesedését. Nem tudjuk elképzelni a fiatal Gálosynak lelki állapotát, a ki tele tüzzel, bével indult utnak, a mely esetleg egyenesen a halál torkába vezet.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Néhány szó a szőlőművelésünkben észlelhető változásról.

Azon nagy csapás, mely szőlőgazdáinkat a filloxera és peronospora fellepésével sújtotta, s mely az ország nem egy vidékének lakosságát legfőbb kereset forrásától fosztotta meg, legteljesebb megvilágítást a statisztikának azon adataiban nyeri, mely szerint szőlőterületünk az utolsó tíz év alatt csaknem 150 ezer hektárral csökkent. — Elszomorító ez adat annál is inkább, mert a pusztulás főképp azon városokat érte, melyek bortermő vidékeikről még a külföld előtt is ismeretesek voltak. — Abauj, Borsód, Zemplén, Temes, Heves vármegyékben

50%-nál magasabb csökkenés mutatkozik, a mely — hogy elegendő okot szolgáltathat a panaszra, azt hiszem felesleges okadatolni.

E nagy szerencsétlenségben, melynek káros hatása közgazdaságilag is érezhető, még szerencsének tekintendő azon körülmény, hogy gazdáink nem nézik tétlenül a pusztulást, s teljes erővel dolgoznak azon, hogy a status quo újból helyreállítsák. — Amerikai vesszők ültetésével, elhanyagolt szőlőterületek javításával, a művelés tökéletesítésével, különböző trágyaszerek alkalmazásával törekednek arra, hogy szőlőművelésünknek nagyobb lendületet adjanak, s bortermelésünk régi jó hírnevét újból helyreállítsák. — Ezen, az állapot javítását célzó intézkedésekben igen érdekes az a jelenség, mely a szőlők trágyázásának mikéntjét illetőleg felmerül.

Szőlőgazdáink még csak nem régebben ugyszólván kizárólag istállótrágyát használtak a szőlőtermés fokozására; ma pedig a legtöbb szőlőtermelő már csak a műtrágyák alkalmazását tartja indokoltnak, azon elvből kiindulva, hogy kezelése, nevezetesen szállítása, széttergetése stb. jóval kevesebb költséget igényel, mint az istálló trágyáé.

Az a kérdés merülhet fel e tekintetben, hogy vajjon helyese-e ez eljárás vagy se? Hogy e kérdésre megfelelő választ adhassunk, nezzük mi hatással van az istálló trágyának és mi a műtrágyának. — Az istálló trágyát azért juttatjuk a talajba, hogy növényeink tápanyag-szükségletét általa fedezhessük. — E tápanyagszükséglet tényleg fedezve is lesz, de a legtöbbszőr nem tökéletesen, hanem csak részben, mert a benne lévő növényi tápszerek nincsenek meg oly arányban, minő arányban a szőlő igénylené. — Ha ez eset merül fel, úgy mi által sem segíthetünk könnyebben, mint a műtrágyák által, mert ezekkel a szőlőnek azt a tápanyagot adhatjuk meg, a melyre éppen szüksége van, s olyan mennyiségben és alakban, a minőben kívánja.

Mindazon esetben tehát, midőn az istálló trágyával nem vagyunk képesek a szőlőnek a kívánt mennyiségű és minőségű tápanyagot megadni, helyes a műtrágya előtérbe helyezése.

De a trágyázást sokszor nemcsak azon célból hajtjuk végre, hogy a szőlő tápanyag szükségletét fedezzük, hanem azért is, hogy általa talajunk fizikai tulajdonságát javítsuk. — Az istálló trágya erre képes is, mert pl. vagy lazábbá teszi a talajt, vagy összeállóbbá, a nedvességi és melegedési viszonyokra is befolyást gyakorol, egyszóval mechanikailag is hat; ellenben a műtrágya — kivéve azokat, melyeket a szó szorosabb értelmében vesszük csak annak, mint pl. a gypsz, égetett mész, márga — ezt a hatás előidézni nem képes. Ebből kifolyólag a műtrágyák alkalmazása a talaj fizikai tulajdonságainak javítása céljából helyesnek nem mondható, s ott a hol a talaj fizikai tulajdonsága is javítandó, okvetlenül kell istálló trágyát is használni.

Van azonban még egy másik eset is, a midőn a műtrágyák alkalmazása inkább helyén való, mint az istálló trágyáké; nevezetesen akkor, midőn istálló trágyát drága pénzért sem tudnának szerezni, de a szőlő tápanyagpótlást feltétlenül igényel, vagy ha a szőlő oly magasan fekszik, hogy oda az istálló-trágyát felhordani nem lehet vagy szerfelett bajos.

A műtrágyák jelentőségét szőlőművelésünk keretében az elmondottak eléggé igazolták.

Szerkesztői üzenetek.

N. N. 100. Egy olyan nevű kereskedő van Zomborban, a ki különben igen gazdag ember; olyan nevű hivatalnok nincs.

K. S. Mélykút. Tudósítását meg a mult számunkban közöltük. Ajánlatát köszönettel elfogadjuk, a tudósításait örömmel várjuk.

Csalatalja. Az ön nézete és mások bírálatára is befolyást gyakorol. A mi szerény véleményünk — dacára a jó bírálatoknak — a papirkosár melyesleges fenekére juttatta.

K. G. — a., Zenta. Tudósításait máskor is szívesen fogadjuk. Köszönet.

P. y E. — a. Csicsorka ez úton is biztosítja őszinte szeretetéről. **Manell.** Több szorgalommal bizonyára célt ér.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

kös-és váltó-üggyvéd.

Laptalajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakások.

Szöntai-uton levő 213. számú házban május 1-től két lakás kadó: az egyik 4 szobából, a másik 3 szobából áll.

Bővebbet **Simatits Mihály.**

Alkalmazást keres.

Egy a jegyzői teendőknél jártas fiatal ember dijnoki, vagy magánirnokai állást keres. **Cím Disztl Ignác Parabutyon.**

Pályázati hirdetmény.

Turia községben leköszönés folytán megfűresedett községi irnokai állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtokat, hogy kérvényeiket **folgyó évi február hó végéig** alulírottához annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen állás javadalmazása évi 400 frt készpénz. Kelt O-Becsén, 1898. évi február hó 16-án.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

Parisban aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

IRÉN CREM. Teljesen ártalmatlan s a legjobb szépítő szer, mely az arcbornek bársony finomságot és üdéséget kölcsönöz, pár nap alatt elhárít mindenféle bőrkürett, u. m.: bőrkátrát, májfoltot, szeplőt, pattanást stb., az ajkak természetes üdőségének fentartására különösen ajánlható; azonnal felszívódik s így nappal is használható. **Ára: Kis tégelynek 50 kr. — Nagy tégelynek 1 frt.**

IRÉN ARCPOR. A legjobb „Arcpor” az arcbornek frissességét, szépséget és a legtisztább fehérséget kölcsönöz, azt simán és szárazon tartja. Háromféle színben kapható, u. m.: fehér, krém és rózsaszínben. **Egy doboz ára 50 kr.**

IRÉN SZAPPAN. Illatos növényekből készült legfinomabb piperezappan. Kifűzőt tisztít és élénkíti a bőrt. **Egy darab ára 40 kr.**

IRÉN SZÁJVIZ. Üdítőleg hat a foghúrra s megelözi a fogakat meghűlésekből eredő s más fájdalmak ellen. **Egy üveg ára 35 kr.**

IRÉN FOGPOR. A legjobb és legártalmatlanabb fogtisztító szer, mindennapi használat után a fogak épek maradnak és vakító fehérek lesznek. — **Egy doboz ára 50 kr.**

IRÉN HAJ- és SZAKÁLLNÖVESZTŐ. Legjobb és legbiztosabb szer a haj- és szakállnövés elősegítésére. **Egy adag 2 frt.**

Kapható a készítőnél:

HEISZLER FERENC gyógyszerésznél **ZENTÁN.**
ALAPÍTTATOTT 1820.

Zomborban: **Szabó Nándor Péternél.**

*-14

3709. sz.
alisp. 1898.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény erdőőri állásra.

Vezetésemre bízott Bács-Bodrogh vármegye területén a 11733 alisp. 1892. sz. intézkedés foganatosításában az 1879. évi XXXI. t. c. 17. § a alá tartozó és a m. kir. allamerdeszet kezelése alatt álló erdőbirtokok őrzetere alakított 11 kör erdőőri állás közül Alsó-Kovil szék helylyel egy 450 frtos javadalmazású erdőőri állásra, melyhez a kovilyi görög kel. zárda Katy és Csurogh községek erdei tartoznak, pályázatot nyitok.

A székhely és az ahhoz beosztott erdőtérletek a közleg. bizottság elhatározásához képest változhatnak, az állás tartama a rendes feltételeken kívül a beosztott erdőtérlet több, mint felére való súlyesétől is függhet.

Pályázni szándékozókat ezenel felhívom, hogy az erdőtörvény 37. §-ában előirt szakképzettségüket, fedhetlen magaviseletüket, életkorukat, katonai szolgálati viszonyukat, jó látó és halló képességüket tanúsító orvosi bizonyítvánnyal felszerelt szabályszerű kérvényüket Bács-Bodrogh vármegye alispánjánál Zomborban **folyó évi február hó 28-ig ezen nap délutáni 5 órájáig** annál is inkább adják be, mert a később érkezöket figyelembe venni nem fogom.

Zomborban, 1898. évi január hó 18-án.

Karácson,
alispán.

2-2

722. szám.
kig. 1898.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1897. évi május hó 25-én 551. szám alatt hozott határozatával Bács-Vaskut község községüzének újbóli feleltése jóváhagyván, az újonnan építendő községüz felépítésének biztosítása céljából az árlejtést **1898. évi március hó 4-ik napjának d. e. 9 órájára** Vaskut községüzéhez ezenel kitűzöm.

Vállalkozni szándékozókat az árlejtés alkalmával 15,374 frt 14 kr kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirokban letenni tartoznak.

Ugy az árlejtési feltételek, valamint az építésre vonatkozó összes műszaki okmányok a hivatalos órák alatt a bajai szolgabiroi hivatalnál betekintheők.

Baja, 1898. évi február hó 19-én.

Latinovits,
főszolgabiro.

2-1

324. szám.
kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

A 2/1891. sz. községi szabályrendelettel a törvényhozás, illetve törvényhatóság intézkedései szervezett községi rendőség létszámában megüresedett gyalogrendőri állásra, melylyel évi 200 frt készpénz fizetés van összekötve, ezenel pályázat hirdettem.

Pályázó által igazolandó, hogy: a) magyar honpolgár, b) védőkötelezettségének megfelelt, 24-ik életévét betöltötte, az 50-iket pedig el nem érte, c) feddhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan előéletű, d) teljesen egészséges, e) írni, olvasni tud és a községben divó nyelvet bírja.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek és kiszolgált állami csendőrnöknek.

2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek.

3. Kifogás nélküli rendőségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

4. Végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nótlenség.

Fenti előnyök és körülmények köziratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olykép igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és a főbb érzékeknek, hallás és látás bírása teljesen kintnyek.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulirt elüljáróshoz **1898. évi február hó 28-ik napjáig** bezarolag benyújtandók.

A rubázatot a rendőr sajátjából tartozik fedezni, a felszerelést a község adja.
Kupuszán, 1898. évi február hó 13-án.

Török Endre, **Mikó János,**
jegyző. 2-2 bíró.

153. sz.
tkvi 1898.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Izsák Rozália férj Tábori Józsefné végrehajtatónak Vörös Simon végrehajtató szennvedő elleni 42 frt 25 kr ókekövetelés és járulékaí iránti végrehajási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Bezdánban fekvő, a bezdáni 28 számú betétben Vörös Simon és Vörös Gombárovics Franciska tulajdonánál bejegyzett A. I. alatt foglalt 192 és 193. hr. s 222. § i. sz. egész házra és szőlőre 441 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi március hó 3-ik napján délelőtti 10 órakor** Bezdán községüzánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 44 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfo lyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságánál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt árszolgáltatni

Kelt Zomborban, 1898. évi január hó 21-én
A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Peter,
kir. trvszéki bíró

Földmives iskola megnyitási hirdetés.

Szabadka sz. kir. város a millenárius év alkalmából alapított újonnan épült és berendezett földmives iskoláját **folyó évi március hó 31-én** nyitja meg, a miről a nagy gazdaközönséget, illetve a belépni szándékozókat az alábbiakban értesiti.

Felvételre igényt tarthatnak ugyanis a magyarul írni és olvasni tudó, legalább is 16-ik életévüket betöltött erős, egészséges, jó magaviseletű földmivelő ifjak, nemkülönben a katonakötelezettségüknek eleget tettek is, akik a felvételnél előnyben részesülnek.

A belépők kötelezik magukat havonként 15 frt készpénz befizetésére, a miert teljes ellátásban részesülnek. Kötelezik továbbá magukat földmivesekhez illó tisztességes rubázatban járni, a gazdaságba vágó bármely munkát utasítás szerint végezni és a rend és fegyelmi szabályokhoz alkalmazkodni.

Szabadka sz. kir. város által alapított, évenként betöltendő három ingyenes helyre pályázóknak a rendes felvételhez szükséges okmányokon kívül, vagyis a keresztlevélen, szülői vagy gyámi megbatalmazáson, erkölcsi és oltási bizonyítványokon kívül szegénységi bizonyítványt is kell mellékelni, a mikről egyébként egész részletességben nyujtanak tájékoztatást az igazgatóság utján nyerhető felvételi rend és fegyelmi szabályzatok.

Posta, távirda, vasut, ugyszintén a szabadkai telefon és közúti villamos vasut állomása Pálics.

Szabadka sz. kir. városi földmives iskola
igazgatósága.

2-1

Hirdetés.

A pécsi püspöki uradalom mo-hács-szigeti gazdaságában (u. p. Dautova) kaphatók különféle **gyümölcs-, díszfák és bokrok,** ezeken kívül **amerikai gyökerek és sima szőlőveszszó** u. m.: **Rupestris monticola, Ripária Portális, Vitis solonis, Vegyes nagy levelű rupestris, Solonis rupestris.**

Az intézőség.

3-3

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Köszéneladás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a salgó-tarjáni köszénbánya részvénytársulat akna szénelék nagyban való elárusítását az egész megyére kiterjedőleg magamra vállaltam.

Az érdeklődőknek az ár és minőség tekintetében szóval vagy írásban tett kérdéseire felvilágosítással készséggel szolgál

Ertl János,
Hódságh.

3-1

Szives figyelembe!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az üzletemben felhalmozott összes

rövidáru árucikkeket,

miután azokat tovább nem tartom, a **beszerzési áron eladom.**

Evőeszközök, kanalak, zsebképek, ollók s más vasárúk.

Íróeszközök, fogkefe, fésű, tajtékpipa, szipka, csibuk, selmeci pipák, Ehrenhofer pipa-szarak stb.

Kiváló tisztelettel

ifj. Heindlhofer Róbert.

Két jó házból való fiu tanoncul felvétetik.

Ajánlat.

A jegyzői teendők összes ágazatában teljes jártassággal bíró egyén ajánlkozik jegyzői irodába mint írnök, szerény feltételek mellett. — Cim megtudható a kiadóhivatalban.

169. szám.
kig. 1898.

Pályázat.

Lality községben elbocsátás következtében 240 frt évi javadalmazással egybekötött gyalogrendőri és 340 frt évi készpénz, havi utólagos részletekben folyósítandó fizetéssel egybekötött lovasrendőri állás megüresedvén, felhivatnak pályázni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket az alulírott elüljáróshoz **folyó évi március hó 1-ig** nyujtsák be.

Lalityon, 1898. évi február hó 16-án.

2-1

Az elüljáróság.

841. szám.
kig. 1898.

Pályázati hirdetmény.

O-Kanizsa községben leköszönés folytán üresedésbe jött s évi 300 frt fizetés, rubázat és teljes felszereléssel javadalmazott gyalogrendőri állásra ezenel pályázat hirdettem, s felhivatnak pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket ezen elüljáróshoz **folyó hó 28-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

O Kanizsán, 1898. évi február hó 15-én.

Trenka István, **Popovits György,**
közs. jegyző. 3-2 közs. I. bíró.

Házéladás.

Zomborban, kalap-utca 223. és 233. sz. ház, továbbá a belvárosban fekvő **„Próféta“ vendéglő** elköltözés miatt azonnal eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Klaszovits Sándor,
vendéglős.

3-2

XXI. év

Egyes szá

A várm

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.
rendkívüli közzététel
melylyel beosztott erdőőri állás
részének megüresedését
tárgyát képelembe
mennyiségűt.

Az egy

h. é. vasut k
A vármegyei közgyűlés
kiepítésére megüresedett
ezt a határozatot a közgyűlés

Az engedélyezett összeg
járulási összeg megüresedett
megszavazott összeg megüresedett
zott kikötés megüresedett
megfelelő mértékben megüresedett
hatlanul megüresedett
latoknál kizárólag megüresedett
inséges munkásoknak

A másikkal egyenlő
biztosítási összeg megüresedett
ter ugyanis megüresedett
ben arra szólnak megüresedett
hető inséges munkásoknak
munkásoknak által biztosított

Ezenel határozatot

Melylyel megüresedett
mással vétetve megüresedett
és Zenta város megüresedett
zetet mint a város megüresedett
alaján, — kikiáltási megüresedett
anyagilag megüresedett
delkezésre álló megüresedett
végzendő folyó megüresedett
tén a legközelebb megüresedett
nemkülönben megüresedett
ban végzendő megüresedett
bizottság a megüresedett
ságnak foglalt megüresedett
zendő utépítés megüresedett
tására szükse megüresedett
meg, u. m.:

A
Te s

Az a te

Bübjos

Éltre k
Ül ki a
Verseng
Kiki egy

Az a te

Bübjos